

Preživninski zahtevki - Slovenija

KAZALO

- 1 Kaj pomenita izraza „preživnina – preživljanje“ in „preživninska obveznost“? Katere osebe morajo plačati preživnino drugi osebi?
- 2 Do katere starosti je otrok upravičen do preživnine? Ali se predpisi za preživljanje mladoletnikov razlikujejo od predpisov za preživljanje odraslih?
- 3 Naj se za pridobitev preživnine obrnem na pristojni organ ali na sodišče? Kateri so glavni elementi tega postopka?
- 4 Ali se zahtevek lahko vložiti v imenu sorodnika (če da, do katerega kolena) ali v imenu otroka?
- 5 Če nameravam začeti postopek pred sodiščem, kako ugotovim, katero sodišče je pristojno?
- 6 Ali moram kot prosilec uporabiti posrednika za začetek postopka pred sodiščem (npr. odvetnika, osrednji ali lokalni organ itd.)? Če ne, kakšen je postopek?
- 7 Ali moram za začetek postopka plačati sodno takso? Če da, koliko ta znaša? Če so moja finančna sredstva nezadostna, ali lahko dobim brezplačno pravno pomoč?
- 8 Kakšno preživnino običajno dodeli sodišče? Kako se izračuna znesek preživnine? Ali lahko sodišče svojo odločitev spremeni, če se spremenijo življenjski stroški ali družinske okoliščine? Če da, kako (npr. s pomočjo sistema samodejne indeksacije)?
- 9 Kako in komu se plača preživnina?
- 10 Če preživninski zavezanec ne plača prostovoljno, kakšen postopek je potrebno sprožiti, da se ga prisili k plačilu?
- 11 Na kratko opišite vse omejitve izvrševanja, zlasti predpise o varstvu preživninskega zavezanca ter o prekluzivnih in zastaralnih rokih v vašem nacionalnem sistemu izvrševanja.
- 12 Ali obstaja organizacija ali organ, ki mi lahko pomaga v postopku pridobitve preživnine?
- 13 Ali lahko organizacije (vladne ali zasebne) namesto preživninskega zavezanca v celoti ali delno vnaprej plačajo preživnino?
- 14 Če sem v tej državi članici, preživninski zavezanec pa stalno prebiva v drugi državi:
 - 14.1 ali lahko dobim pomoč organa ali zasebne organizacije v tej državi članici?
 - 14.2 Če je to mogoče, kako lahko stopim v stik s tem organom ali zasebno organizacijo?
- 15 Če sem v drugi državi, preživninski zavezanec pa je v tej državi članici:
 - 15.1 ali lahko vložim zahtevek neposredno pri takem organu ali zasebni organizaciji v tej državi članici?
 - 15.2 Če je to mogoče, kako se lahko obrnem na ta organ ali zasebno organizacijo in kakšno pomoč lahko dobim?
- 16 Ali to državo članico zavezuje Haaški protokol iz leta 2007?
- 17 Če te države članice ne zavezuje Haaški protokol iz leta 2007, kateri predpisi se po pravilih njenega mednarodnega zasebnega prava uporabijo za preživninski zahtevek? Katera so relevantna pravila mednarodnega zasebnega prava?
- 18 Kakšna so pravila glede dostopa do sodnega varstva v čezmejnih primerih v okviru EU, v skladu s strukturo Poglavja V uredbe o preživninskih obveznostih?
- 19 Kakšne ukrepe ta država članica sprejme za zagotovitev izvajanja dejavnosti iz člena 51 uredbe o preživninskih obveznostih?

1 Kaj pomenita izraza „preživnina – preživljanje“ in „preživninska obveznost“? Katere osebe morajo plačati preživnino drugi osebi?

Preživljanje je institut družinskega prava, ki temelji na enem od osnovnih načel družinskega prava, in sicer na načelu vzajemne pomoči med člani družine oziroma na načelu družinske solidarnosti. Preživninska sredstva se praviloma zagotavljajo prostovoljno, predvsem zaradi osebne povezanosti članov družine, vendar pa se lahko izterjajo tudi prisilno prek sodišča.

V Republiki Sloveniji se uporablja izraz preživnina tako za preživljanje (bivših) zakoncev, otrok, staršev. Pomeni preživljanje, podporo, tudi vzdrževanje, pa tudi preživljanje oziroma preživnino, ki jo sodišče nameni otroku. Pomeni torej vse tisto, kar je nekdo pravno dolžan nameniti za potrebno preživljanje bodisi otrok ali zakonca. Ta izraz je mogoče uporabiti tudi za preživljanje staršev, ki so jih dolžni preživljati njihovi otroci, če starši nimajo dovolj sredstev za lastno preživljanje. Lahko pa se izraz nanaša tudi na preživnino kot denarni znesek, ki je namenjen preživljanju.

Starši so dolžni preživljati svoje **otroke**. (103. člen Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih)

Polnoletni otrok je dolžan po svojih zmožnostih preživljati svoje **starše**, če ti nimajo dovolj sredstev za življenje in si jih ne morejo pridobiti. Polnoletni otrok ni dolžan preživljati tistega od staršev, ki iz neopravičenih razlogov ni izpolnjeval preživninskih obveznosti do otroka. (124. člen Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih)

Zakonec ali zunajzakonski partner sta dolžna preživljati **mladoletnega otroka svojega zakonca ali zunajzakonskega partnerja**, ki živi z njima, razen če je otroka sposoben preživljati ta ali drugi od staršev. Dolžnost zakonca ali zunajzakonskega partnerja preneha s prenehanjem njegove zakonske zveze ali zunajzakonske skupnosti z materjo ali očetom otroka, razen če je zakonska zveza ali zunajzakonska skupnost prenehala zaradi smrti otrokove matere ali očeta. V tem primeru sta preživeli zakonec ali zunajzakonski partner dolžna preživljati otroka svojega umrlega zakonca ali zunajzakonskega partnerja samo, če sta živela z otrokom v času prenehanja zakonske zveze ali zunajzakonske skupnosti. (127. člen Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih)

Zakonec, ki nima sredstev za življenje, pa brez svoje krivde ni zaposlen, ima pravico, da ga drugi zakonec preživlja, kolikor je to v njegovi moči. (50. člen Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih)

Nepreskrbljeni zakonec sme zahtevati preživnino v postopku za razvezo zakonske zveze, lahko pa tudi s posebno tožbo, ki jo mora vložiti v enem letu, odkar je bila zakonska zveza pravnomočno razvezana. (81.a člen Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih)

2 Do katere starosti je otrok upravičen do preživnine? Ali se predpisi za preživljanje mladoletnikov razlikujejo od predpisov za preživljanje odraslih?

Starši so dolžni preživljati svoje otroke do **polnoletnosti**, tako da v skladu s svojimi sposobnostmi in zmožnostmi zagotovijo življenjske razmere, potrebne za otrokov razvoj.

Če se otrok **redno šola**, pa tudi če se redno šola vpisan na izredni študij, so ga starši dolžni preživljati tudi po polnoletnosti, vendar največ do dopolnjenega **šestindvajsetega leta** starosti.

Otroka, ki je sklenil zakonsko zvezo ali živi v zunajzakonski skupnosti, so starši dolžni preživljati le, če ga ne more preživljati zakonec ali zunajzakonski partner.

3 Naj se za pridobitev preživnine obrnem na pristojni organ ali na sodišče? Kateri so glavni elementi tega postopka?

O preživnini, ki jo je **polnoletni otrok zavezan plačevati staršem**, lahko upravičenec in zavezanec skleneta **sporazum v obliki izvršljivega notarskega zapisa**. (130.a člen Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih)

Če se starša sporazumeta o **preživnini za otroka**, lahko predlagata, da **sodišče v nepravdnem postopku izda o tem sklep**. Če sodišče ugotovi, da sporazum ni v skladu s koristjo otroka, predlog zavrne. (130. člen Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih)

Nepreskrbljeni zakonec sme od svojega zakonca zahtevati preživnino v postopku za razvezo zakonske zveze, lahko pa tudi s posebno **tožbo**, ki jo mora vložiti v enem letu, odkar je bila zakonska zveza pravnomočno razvezana. (81.a člen Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih)

V primeru, da do sporazuma o preživnini ne pride, je potrebno pri pristojnem sodišču vložiti tožbo. Za določitev preživnine so **stvarno o pristojna** okrožna sodišča. (32. člen Zakona o pravnem postopku)

Tožba mora obsegati določen zahtevek glede glavne stvari in stranskih terjatev, dejstva, na katera tožnik opira zahtevek, dokaze, s katerimi se ta dejstva ugotavljajo, in druge podatke, ki jih mora imeti vsaka vloga (180. člen Zakona o pravnem postopku)

Z vlogo po tem zakonu so mišljeni tožba, odgovor na tožbo, pravno sredstvo in druge izjave, predlogi ali sporočila, ki se vlagajo zunaj obravnave. Vloge morajo biti razumljive in obsegati vse, kar je treba, da se lahko obravnavajo. Predvsem morajo obsegati: navedbo sodišča, ime ter stalno oziroma začasno prebivališče oziroma sedež strank, morebitnih njihovih zakonitih zastopnikov in pooblaščenec, sporni predmet in vsebino izjave. Vložnik mora vlogo podpisati, razen če to zaradi oblike vloge ni mogoče. Za izviren podpis vložnika se šteje njegov lastnoročni podpis kot tudi podpis z varnim elektronskim podpisom, overjenim s kvalificiranim potrdilom. Če vsebuje izjava kakšno zahtevo, mora stranka v vlogi navesti dejstva, na katera jo opira, in dokaze, kadar je to potrebno. (105. člen Zakona o pravnem postopku)

Ob vložitvi tožbe mora biti plačana **sodna taksa**. Sodna taksa mora biti plačana najkasneje v roku, ki ga določi sodišče v nalogu za plačilo sodne takse. (105.a člen Zakona o pravnem postopku)

Vloga se vloži v **pisni obliki**. Pisna vloga je vloga, ki je napisana ali natisnjena in lastnoročno podpisana (vloga v fizični obliki), ali vloga, ki je v elektronski obliki in je podpisana z varnim elektronskim podpisom, overjenim s kvalificiranim potrdilom. Pisna vloga se vloži tako, da se pošlje po pošti, elektronski poti, z uporabo sredstev komunikacijske tehnologije, izroči neposredno organu ali po osebi, ki opravlja posredovanje vlog kot svojo dejavnost (poslovni ponudnik). Vloga v elektronski obliki se vloži tako, da se pošlje po elektronski poti informacijskemu sistemu. Informacijski sistem vložniku samodejno potrdi prejem vloge. Vloga se lahko vloži tudi na predpisanem ali drugače pripravljenem obrazcu. (105.b člen Zakona o pravnem postopku)

Vloge, ki jih je treba vročiti nasprotni stranki, se morajo izročiti sodišču v toliko **izvodih**, kolikor jih je treba za sodišče in nasprotno stranko, ter v taki obliki, da jih sodišče lahko vroči. To velja tudi za priloge. Vloge in priloge, vložene po elektronski poti, ki jih je treba vročiti nasprotni stranki, se pošljejo v enem izvodu. Sodišče naredi toliko elektronskih kopij ali fotokopij, kolikor jih je treba za nasprotno stranko. (106. člen Zakona o pravnem postopku) Listine, ki se priložijo vlogi, so lahko v **izvirniku ali prepisu**. (107. člen Zakona o pravnem postopku). Kljub obstoječi pravni podlagi tehnični pogoji za elektronsko vlaganje, vročanje ter vodenje spisa v pravnem postopku še niso izpolnjeni.

4 Ali se zahtevek lahko vloži v imenu sorodnika (če da, do katerega kolena) ali v imenu otroka?

Zahtevo za določitev preživnine vloži otrokov **zakoniti zastopnik**. Mladoletne otroke zastopajo starši. Če je otrok postavljen pod skrbništvo, zahtevo vloži otrokov skrbnik.

Otroku, ki je dopolnil petnajst let in je sposoben razumeti pomen in pravne posledice svojih dejanj, mora sodišče omogočiti, da kot stranka v postopku samostojno opravlja procesna dejanja. Zakoniti zastopnik otroka sme opravljati dejanja v postopku le, dokler otrok ne izjavi, da sam prevzema pravdo. **Otroka, ki še ni star 15 let** oziroma za katerega sodišče presodi, da **ni sposoben razumeti pomena in pravnih posledic svojih dejanj**, zastopa **zakoniti zastopnik**.

Če si interesi otroka in njegovega zakonitega zastopnika nasprotujejo, postavi sodišče otroku **posebnega zastopnika**. Tako ravna sodišče tudi v drugih primerih, če glede na okoliščine primera presodi, da je to potrebno zaradi varstva otrokovih koristi. (409. člen Zakona o pravnem postopku)

5 Če nameravam začeti postopek pred sodiščem, kako ugotovim, katero sodišče je pristojno?

Za določitev preživnine so **stvarno pristojna** okrožna sodišča. (32. člen Zakona o pravnem postopku)

Za sojenje je splošno **krajevno pristojno** sodišče, na območju katerega ima tožena stranka stalno prebivališče. Če je sodišče Republike Slovenije pristojno za sojenje, zato ker ima tožena stranka v Republiki Sloveniji začasno prebivališče, je splošno krajevno pristojno sodišče, na območju katerega ima tožena stranka začasno prebivališče. Če ima tožena stranka poleg stalnega prebivališča tudi začasno prebivališče v kakšnem drugem kraju in se da po okoliščinah domnevati, da bo tam prebivala daljši čas, je splošno krajevno pristojno tudi sodišče začasnega prebivališča tožene stranke. (47. člen Zakona o pravnem postopku)

Če je v sporih za zakonito preživljanje tožeča stranka oseba, ki zahteva preživljanje, je za sojenje poleg sodišča splošne krajevne pristojnosti pristojno tudi sodišče, na območju katerega ima tožeča stranka stalno oziroma začasno prebivališče. Če je v sporih za zakonito preživljanje z mednarodnim elementom pristojno sodišče Republike Slovenije, zato ker je tožeča stranka otrok, ki ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji, je krajevno pristojno tisto sodišče, na območju katerega ima tožeča stranka stalno

prebivališče. Če je v sporih za zakonito preživljanje pristojno sodišče Republike Slovenije, zato ker ima tožena stranka v Republiki Sloveniji premoženje, iz katerega se lahko poplača preživljanje, je krajevno pristojno tisto sodišče, na območju katerega je to premoženje. (50. člen Zakona o pravnem postopku)

6 Ali moram kot prosilec uporabiti posrednika za začetek postopka pred sodiščem (npr. odvetnika, osrednji ali lokalni organ itd.)? Če ne, kakšen je postopek?

Stranke smejo opravljati pravdna dejanja osebno ali po pooblaščenca. V postopku pred okrožnim sodiščem je pooblaščenec lahko samo odvetnik ali druga oseba, ki je opravila pravniški državni izpit. (86. in 87. člen Zakona o pravnem postopku)

7 Ali moram za začetek postopka plačati sodno takso? Če da, koliko ta znaša? Če so moja finančna sredstva nezadostna, ali lahko dobim brezplačno pravno pomoč?

Da, ob vložitvi tožbe mora biti plačana **sodna taksa**. Sodna taksa mora biti plačana najkasneje v roku, ki ga določi sodišče v nalogu za plačilo sodne takse. (105.a člen Zakona o pravnem postopku)

Če je predmet tožbenega zahtevka le pravica do zakonite preživnine ali terjatev posameznih zneskov zakonite preživnine, se sodna taksa odmeri glede na vrednost spornega predmeta, ki se določi tako, da se **seštejejo dajatve za tri mesece**, razen če se ne zahteva preživnina za krajši čas. (23. člen Zakona o sodnih taksah).

Če pa se preživninski zahtevek uveljavlja hkrati s tožbo zaradi varstva in vzgoje otrok, se plača sodna taksa v fiksnem znesku 45 eurov (tarifna številka 1212 taksne tarife Zakona o sodnih taksah).

Da, za kritje stroškov postopka je mogoče dobiti brezplačno pravno pomoč. O odobritvi brezplačne pravne pomoči odloča predsednik okrožnega sodišča. (2. člen Zakona o brezplačni pravni pomoči).

Za oprostitev, odlog ali obročno plačilo sodne takse pa je treba zaprositi posebej, in sicer pri sodišču, ki vodi osnovni postopek (12. člen Zakona o sodnih taksah).

8 Kakšno preživnino običajno dodeli sodišče? Kako se izračuna znesek preživnine? Ali lahko sodišče svojo odločitev spremeni, če se spremenijo življenjski stroški ali družinske okoliščine? Če da, kako (npr. s pomočjo sistema samodejne indeksacije)?

Preživnina se določi v mesečnem znesku in za naprej, zahteva pa se lahko od trenutka, ko je bila vložena tožba za preživnino. (132.c člen Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih)

Preživnina se določi glede na potrebe upravičenca in materialne ter pridobitne zmožnosti zavezanca. (129. člen Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih)

Pri odmeri preživnine za otroka mora sodišče upoštevati otrokovo korist, tako da je preživnina primerna za zagotavljanje uspešnega telesnega in duševnega razvoja otroka. Preživnina mora zajemati stroške življenjskih potreb otroka, zlasti stroške bivanja, hrane, oblačil, obutve, varstva, izobraževanja, vzgoje, oddiha, razvedrila in drugih posebnih potreb otroka. (129.a člen Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih)

Sodišče lahko na zahtevo upravičenca ali zavezanca zviša, zniža ali odpravi z izvršilnim naslovom določeno preživnino, če se spremenijo potrebe upravičenca ali zmožnosti zavezanca, na podlagi katerih je bila preživnina določena. (132. člen Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih).

Z izvršilnim naslovom določena preživnina se uskladi enkrat letno z indeksom rasti cen življenjskih potrebščin v Republiki Sloveniji. Uskladitev se opravi v mesecu marcu, pri čemer se upošteva kumulativna rast cen življenjskih potrebščin od meseca, od katerega je bila preživnina nazadnje določena oziroma usklajena. Količnik uskladitve preživnin objavi minister, pristojen za družino, v Uradnem listu Republike Slovenije. Center za socialno delo pisno obvesti upravičenca in zavezanca o vsakokratni uskladitvi in novem znesku preživnine. Obvestilo centra za socialno delo je skupaj s sodno poravnavo, pravnomočno sodno odločbo oziroma izvršljivim notarskim zapisom izvršilni naslov (82.d člen ZZZDR).

9 Kako in komu se plača preživnina?

O tem odloči sodišče. Preživnina za mladoletnega otroka se običajno nakazuje na bančni račun otrokovega zakonitega zastopnika. Pri preživnini za polnoletno osebo pa se preživnina nakazuje na njen bančni račun.

10 Če preživninski zavezanec ne plača prostovoljno, kakšen postopek je potrebno sprožiti, da se ga prisili k plačilu?

Če preživninski zavezanec **prostovoljno ne izpolnjuje obveznosti plačila preživnine** v skladu z izvršilnim naslovom (sodba, sklep sodišča, izvršljiv notarski zapis, skupaj z obvestilom o uskladitvi preživnine), **lahko preživninski upravičenec vložiti pri sodišču predlog za izvršbo** skladno z določili Zakona o izvršbi in zavarovanju z namenom dosega izpolnitve obveznosti.

11 Na kratko opišite vse omejitve izvrševanja, zlasti predpise o varstvu preživninskega zavezanca ter o prekluzivnih in zastaralnih rokih v vašem nacionalnem sistemu izvrševanja.

Informacija je dostopna na portalu e-pravosodje – Postopki za izvrševanje sodnih odločb.

12 Ali obstaja organizacija ali organ, ki mi lahko pomaga v postopku pridobitve preživnine?

V postopki pridobitve /ureditve preživnine stranke lahko prve informacije pridobijo na kateremkoli centru za socialno delo.

Za določitev preživnine je stvarno pristojno okrajno sodišče. Za zastopanje pred sodiščem stranka lahko zaprosi za brezplačno pravno pomoč v obliki zastopanja po odvetniku in tudi v obliki oprostitvi plačila stroškov postopka.

Če preživninski zavezanec preživnine ne plačuje, lahko zakoniti zastopnik v imenu mladoletnega otroka ali polnoletni upnik sam vloži predlog za izterjavo na pristojno okrajno sodišče. Za pomoč pri izpolnjevanju obrazca predloga za izterjavo se lahko obrnejo na pristojni center za socialno delo, okrajno sodišče, na odvetnika ali na Javni študentski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije.

13 Ali lahko organizacije (vladne ali zasebne) namesto preživninskega zavezanca v celoti ali delno vnaprej plačajo preživnino?

Če preživninski zavezanec ne plačuje preživnine, lahko zakoniti zastopnik v imenu mladoletnega otroka uveljavlja nadomestilo preživnine, pri Javnem študentskem, razvojnem, invalidskem in preživninskem skladu Republike Slovenije, vendar šele potem, ko že ima pravnomočno in izvršljivo sodno odločbo ali sodno poravnavo, s katero je bila določena preživnina in z dodatnim pogojem, da je že sam poskušal z izterjavo preživnine in je bila izterjava neuspešna oziroma da je vložil popolno zahtevo za izterjavo preživnine v tujini.

Pravico do nadomestila preživnine ima otrok, ki še ni dopolnil 18 let in:

- ki je državljan Republike Slovenije in ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji,
- ki je tujec in ima stalno bivališče v Republiki Sloveniji, če je tako določeno z meddržavnim sporazumom ali ob pogoju vzajemnosti.

14 Če sem v tej državi članici, preživninski zavezanec pa stalno prebiva v drugi državi:

14.1 ali lahko dobim pomoč organa ali zasebne organizacije v tej državi članici?

Da. Pomoč pri izterjavi preživnine iz druge države lahko nudi Javni študentski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije, ki je imenovan kot osrednji organ za izpolnjevanje obveznosti v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 4/2009 z dne 18. decembra 2008 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju sodnih odločb ter sodelovanju v preživninskih zadevah. Javni študentski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije je določen tudi kot osrednji organ po (haški) Konvenciji o mednarodni izterjavi preživnine otrok in drugih oblik družinskih preživnin in kot posredovalni in sprejemni organ po (newyorški) Konvenciji ZN o izterjavi preživnin v tujini.

14.2 Če je to mogoče, kako lahko stopim v stik s tem organom ali zasebno organizacijo?

Kontaktne podatke so:

Javni študentski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije

Dunajska cesta 20

1000 Ljubljana

Telefon: +386 1 4720 990

Telefaks: +386 1 4345 899

E-pošta: jpsklad@jps-rs.si

Spletna stran: <http://www.jpi-sklad.si/>

15 Če sem v drugi državi, preživninski zavezanec pa je v tej državi članici:

15.1 ali lahko vložim zahtevek neposredno pri takem organu ali zasebni organizaciji v tej državi članici?

Ne. Skladno s 55. členom Uredbe Sveta 4/2009, se zahteva za izterjavo preživitine vložiti pri osrednjem organu države članice EU, v kateri vlagatelj prebiva, in zatem ta osrednji organ posreduje zahtevo osrednjemu organu Republike Slovenije, to je Javnemu štipendijskemu, razvojnemu, invalidskemu in preživitinskemu skladu Republike Slovenije.

15.2 Če je to mogoče, kako se lahko obrnem na ta organ ali zasebno organizacijo in kakšno pomoč lahko dobim?

Neposreden kontakt med vlagateljem, ki prebiva v tujini in Javnim štipendijskim, razvojnim, invalidskim in preživitinskim skladom Republike Slovenije kot osrednjim organom v Republiki Sloveniji skladno z uredbo ni predviden.

Komunikacija poteka preko osrednjega organa države članice, v kateri ima vlagatelj prebivališče. Osrednji organ države članice, v kateri ima vlagatelj prebivališče, ji nudi vso pomoč pri vložitvi pravilne in popolne zahteve za izterjavo preživitine v Republiki Sloveniji in zatem posreduje zahtevo z vsemi potrebnimi prilogami in dokazili Javnemu štipendijskemu, razvojnemu, invalidskemu in preživitinskemu skladu Republike Slovenije, ki kot osrednji organ pregleda posredovano dokumentacijo, po potrebi zahteva popravilo ali dopolnitev dokumentacije ter zatem zastopa vlagatelja v postopku izterjave preživitine pred sodišči in drugimi organi v Republiki Sloveniji.

16 Ali to državo članico zavezuje Haaški protokol iz leta 2007?

Da.

17 Če te države članice ne zavezuje Haaški protokol iz leta 2007, kateri predpisi se po pravilih njenega mednarodnega zasebnega prava uporabijo za preživitinski zahtevek? Katera so relevantna pravila mednarodnega zasebnega prava?

18 Kakšna so pravila glede dostopa do sodnega varstva v čezmejnih primerih v okviru EU, v skladu s strukturo Poglavlja V uredbe o preživitinskih obveznostih?

Za kritje stroškov postopka je mogoče dobiti brezplačno pravno pomoč. O odobritvi brezplačne pravne pomoči odloča predsednik okrožnega sodišča. (2. člen Zakona o brezplačni pravni pomoči)

Brezplačna pravna pomoč se lahko odobri za pravno svetovanje, pravno zastopanje in za druge pravne storitve, določene z zakonom, za vse oblike sodnega varstva pred vsemi sodišči splošne pristojnosti in specializiranimi sodišči v Republiki Sloveniji, pred Ustavnim sodiščem Republike Slovenije in pred vsemi organi, institucijami ali osebam v Republiki Sloveniji, ki so pristojne za izvensodno poravnavanje sporov, ter kot oprostitev plačila stroškov sodnega postopka. (7. člen Zakona o brezplačni pravni pomoči)

Upravičenci po tem zakonu so: 1. državljani Republike Slovenije; 2. tujci z dovoljenjem za stalno ali začasno prebivanje v Republiki Sloveniji in osebe brez državljanstva (apatridi), ki zakonito prebivajo v Republiki Sloveniji; 3. drugi tujci pod pogojem vzajemnosti ali pod pogoji in v primerih, določenih z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo; 4. nevladne organizacije in združenja, ki delujejo neprofitno in v javnem interesu ter so vpisane v ustrezen register v skladu z veljavno zakonodajo, v sporih v zvezi z opravljanjem dejavnosti v javnem interesu oziroma z namenom, zaradi katerega so ustanovljene; 5. druge osebe, za katere zakon ali mednarodna pogodba, ki obvezuje Republiko Slovenijo določa, da so upravičenci do brezplačne pravne pomoči. (10. člen Zakona o brezplačni pravni pomoči)

Oseba, ki je lahko upravičenec do brezplačne pravne pomoči, lahko zaprosi za brezplačno pravno pomoč v katerikoli fazi postopka. Pri odločanju o prošnji za dodelitev brezplačne pravne pomoči se ugotavljajo finančni položaj prosilca in drugi pogoji, določeni s tem zakonom. (11. člen Zakona o brezplačni pravni pomoči)

Na podlagi 46. člena Uredbe velja taksna oprostitev za vse primere, ko gre za zahtevo upravičenca iz 56. člena Uredbe v zvezi s preživitinskimi obveznostmi do osebe, mlajše od 21 let, ki izhajajo iz razmerja med starši in otroci.

19 Kakšne ukrepe ta država članica sprejme za zagotovitev izvajanja dejavnosti iz člena 51 uredbe o preživitinskih obveznostih?

Zaradi izvajanja 51. člena Uredbe Sveta (ES) št. 4/2009 niso bili sprejeti nobeni ukrepi.

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.